

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

17 An confiscatio imposita ipso iure ob crimen laesae maiestatis praecipue
dizinae prius delinquentem ipso facto dominio suorum bonorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

non viget, non trahitur confiscatio ad illa, quia non potest extendi confiscatio fundata in lege, magis quam ipsa lex. *l. liberi m. §. penult. ff. ad municip. & tradit Clarus supra Farinacius multos referens, num. 96.*

2 At si confiscatio faciendâ est iure speciali vigente etiam in territorio, ubi bona sita sunt, distinguendum est, si fisco, cui illa bona sunt applicanda, sit vnus, & idem, confiscatio trahitur ad illa bona, quia nulla est ratio, ex qua eximi possunt: at si fisco diuersus sit, ad ea non extenditur, quia non potest extendi, confiscatio ad illa bona, quin simul bona fisco applicentur, & cum bona existentia in alieno territorio, non possit suo fisco applicare, efficitur in publicata manere, sic Bossius de publicatione bonorum, num. 62. Farinacius n. 98.

3 Executio confiscationis etiam facta iure communi fieri non potest, nisi per officiales illius loci, ubi bona sita sunt arguunt, textus in *l. cum vnus, §. ff. de bonis auctor. iud. possid.* Excipit, nisi iudex illius territorii per iudicem. qui sententiam tulit, requiratur. Bossius n. 6. Farinacius n. 59. Sanch. n. 33.

PUNCTVM. XVI.

Ad quas personas confiscatio bonorum ob hæresim, & alia crimina extendatur.

Extenditur ad omnes Christianos Romano Pontifici subiectos.

Hucusque de bonis, quæ confiscanda sunt, fuimus locuti; restat dicendum de personis confiscationi subiectis. Cum enim confiscatio pena sit, & a legislatore delinquentes subditi legislatori, vt hæc pena affici possit. Ex quo fit, cum omnes Christiani Romano Pontifici subditi sint, quilibet illorum quacumque dignitate fulgeat, ob transgressionem legum Ecclesiasticarum si grauis, perniciosa sit transgressio (qualis est facta ob crimen hæresis) poterit hæc pena puniri: vt latè ostendit Suarez in suo *gramm. lib. de defensione fidei, lib. 3. cap. 22.* imò de facto ob crimen hæresis hæc confiscationis pena omnes afficiantur. Nam *caput cum secundum leges, de hæreticis*, generaliter loquitur, & Bulla Cœnæ aduersus omnes procedit. Adde ij quo potentiores sunt, eò grauius nocent, si delinquant, ac proinde grauius puniendi: & ita tradit Suarez de *file. spe. & charitate, disp. 22. sect. 6. n. 3.*

PUNCTVM. XVII.

An confiscatio imposita ipso iure ob crimen læsæ maiestatis, præcipue diuinæ, priuet delinquentem ipso facto dominio suorum bonorum.

- 1 Dupliciter lex confiscationem imponere potest aliam annexam delicto, aliam à iudice imponendam: & qua sit harum differentia.
- 2 Proponitur prima sententia affirmans delinquentem dominio suorum bonorum priuari per tale delictum.
- 3 Secunda sententia negat priuari.
- 4 Conciliantur supradicta sententia.

Pergimus inuestigare quem effectum habeat confiscatio per legem imposita. Dupliciter lex confiscationem imponere potest. Primò annectendo confiscationem delicto, & hæc vocatur confiscatio ipso facto. Secundo dirigendo iudicem in illam imponat, si cui in pena excommunicationis est manifestum, quæ aliquando delinquentes eò ipso, quo delictum committunt, afficit, aliquando verò afficit illos post sententiam. Effectus harum confiscationum sunt omnino diuersi: nam quando lex confiscationem ipso iure imponit, vt in crimine læsæ maiestatis humanæ, & diuinæ contingit, & in nostro regno in crimine sodomiz, ex allegatis text. in princip. huius disputationis, bona delinquentis ita sunt obligata fisco à die commissi criminis, vt omnes alienationes ab illo die factæ in præiudicium fisco, vel sint nullæ, vel per sententiam rescindantur, quia sententia postea prolata retrahitur, & deuoluitur, ac si pronuntiatæ esset, cum delictum committitur, quod nullo modo habet locum in confiscatione imponenda per iudicem: & tradunt, Doctores statim referendi. Item hæres delinquentis conueniri potest, & bonis à delinquente acceptis priuari, si memoria delinquentis condemnatur non potest in aliis criminibus, in quibus ante mortem delinquentis lis cõtestata non est, excepto crimine læsæ maiestatis diuinæ, & humanæ, vt constat ex *l. 1. C. de delictis defuncti. & ex l. ex iudiciorum, 20. ff. de accusacionibus, ubi non aliàs transeunt aduersus hæres delinquentis bonorum ademptiõnem, quam si lis contestata, & condemnatio fuerit secuta, excepto reprobationum, & maiestatis iudicio.* Et ratio est, quia quando sunt bona ob delictum ipso iure, & facto confiscata, sunt obligata realiter

fisco, & sic obligata transeunt ad hæreses, & ratione huius obligationis, potest hæres conueniri: at quando bona non sunt ipso facto confiscata, hæres delinquentis conueniri non potest, quia non potest conueniri ratione delicti, quia hoc non excedit personam delinquentis: neque etiam conueniri potest ratione bonorum, quæ à delinquente possidebantur, cum non transeant in illum aliqua obligatione affecta: sic alios referens Farinacius *praxi. part. quæst. 25. à num. 190.* Simancas de *causis infamit. tit. 9. n. 186.* Valquez *1. 2. disp. 170. c. 4. n. 22.* Sanchez *lib. 2. cap. 22. num. 29. 27. & 28.* Suarez de *fide, disp. 22.*

Dificultas ergo est, an delinquentes ipso facto priuetur dominio suorum bonorum, quando delictum confiscationem habet annexam?

2 Primâ sententia satis communis, & probabilis affirmat, quam defendunt post alios antiquiores Anton. Gom. de *delictis cap. 2. num. 3. ante finem.* Butlat. *conf. 1. 4. n. 3.* Decian. *lib. 5. c. 20. num. 3.* Farinac. loquens de hæreticis, *g. 190. §. 5. n. 68.* & loquens de crimine læsæ maiestatis humanæ, *g. 116. num. 66.* Greg. Lop. *l. 4. tit. 2. p. 7. Azot tom. 1. lib. 6. 7. q. 2.* & alij plures referat Sanchez *lib. 2. cap. 22. n. 2.* Probatur primò, quia committens delictum, ob quod bona sunt fisco addicta ipso iure, priuatus est potestate libera alienandi, & administrandi ea bona, sicut antea habebat, quod in crimine læsæ maiestatis humanæ est manifestum ex *l. ex iudiciorum 20. ff. de accusacionibus, ubi, adeo, ut D. Suerens, & Antonius rescripsit, ex quo quis aliquis ex his causis crimen contraxit nihil ex bonis suis alienari, aut manumittere eum posse, & l. vlt. C. ad leg. lul. maiest. ubi, ex quo quis tale crimen contraxit, nec alienare, neque manumittere eum posse, neque ei soluere iure debitorum. magis etiam Antonius, rescripsit, & in ea même hæresis in competo est apud omnes, ex c. cum secundum leges de hæreticis in 6. Sed dominium, nihil aliud est quam ius vtendi re propria, tanquam propria. Ergo cum delinquentes ob delictum hoc ius amittit, amittit & dominium, Secundo in *l. quisquis. C. ad l. lul. maiest.* declarat ob prædicta crimina bona delinquentis esse fisco addicta. Ergo sunt subacta à possidente, saltem quoad dominium. Tertio ex *l. vlt. ff. ad leg. lul. maiest.* ubi vindicantur bona delinquentis translata ad hæreses si ipsi satis non purgauerint delictum: sed vindicatio ipso domino competit. *l. in rem, ff. de rei vindicac.* Ergo fisco dominus est. Quarto si fisco dominum non comparat bonorum suorum delinquentes, quia ipso iure publicantur, translata illa bona in tertium possessorem, fructificabunt ipsi, & non fisco, contra contingit, quia fisco vendit rem delinquentis cum fructibus perceptis Ergo signum est acquisisse dominium, vt dicitur *l. 4. tit. 2. part. 7. Quinto, si in crimine hæresis non amittitur dominium à die commissi criminis, frustra Pontifex in cap. cum secundum leges, de hæreticis in 6. prohiberet Principibus secularibus occupare delinquentium bona, quousque Episcopus vel alius Ecclesiasticus habens potestatem profetam sententiam super tale crimen, si quidem certum est recento dominio alienus rei, non posse à domino rem auferri, quousque per sententiam priuatus sit.**

3 Secunda sententia non minus probabilis, & communis negat hæc penam confiscationis bonorum alicui delicto in annexam esse, vt priuet ipso facto delinquentem dominio suorum bonorum: sic post alios antiquiores Valq. *1. 2. disp. 170. 100. cap. 3.* Sanch. *lib. 2. in Decal. c. 22. num. 3.* Mol. *tom. 1. de iust. disp. 95. vers. dubium verò est.* Henric. *lib. 13. de excommunicac. c. 26. num. 2.* Peregrin. de *iure fisco lib. 5. tit. 3. num. 171.* Ant. Fab. *coartatur. iuris lib. 7. cap. 20. Andr. Fachin. lib. 9. controuers. cap. 25.* Probatur primò ex *l. quisquis. ff. quis, & à quibus manumissio iuri: Quæsitum est, an is qui maiestatis crimine reus factus sit, manum iterè possit, quoniam ante damnationem dominus esse, & Imperator Antonius Calpurnio Critoni rescripsit ex eo tempore, quo quis propter facinorum suorum cogitationem, iam de pena sua certus esse poterat multo plus cogitatione, & scientia delictorum, quam damnatione ius dandæ libertatis eum amississe. Videtur ergo solam amississe delinquentes ius dandæ libertatis à die commissi delicti hoc est, liberam bonorum administrationem, non tamen amississe dominium. Sed huc argumento acutè sanè respondet Decian. rationem dubitandi in supradicta lege, an delinquentes ante damnationem manumittere possit, ortam fuisse, ex eo quod ante damnationem videtur dominus. Cui rationi dubitandi respondit Imperator, efficacius amittere delinquentem, postquam certus est de suo delicto ius dandæ libertatis, quam post condemnationem siquidem post condemnationem idè amittit, quia certus est de suo delicto, quia sententia facit notorium, sed magis certus est de sua propria conscientia, quæ falli non potest, & sic coniungendo rationem dubitandi cum ratione decidendi, & decisione ipsa, fatari necesse est, quod sicut per damnationem amittit dominium, ita & amittit ante, postquam deliquit, aliquid non fuisse soluta ratio dubitandi quæ erat, quò ante damnationem dominus esse. Nam si voluisset dicere rationem decisionis esse, quod aliud amittere administrationem, simpliciter dixisset, manumittere non potest, licet dominus remaneat quoad sententiam. Sed responsum Deciani refelli potest ex eo quod alia fuit ratio dubitandi alia ratio decidendi in supradicta lege. Ratio*

Præto dubitandi an manumittere possit delinquentem, fuit, quia dominus est ante damnationem Ratio vero decidendi; & de- cilio ipsa negans posse manumittere ante condemnationem...

Secundo probatur hæc sententia, quia delinquentis commif- sio delicti, & ante sententiam non tenetur se bonis priuare, &...

Tertio, quia ex vi criminis læsæ maiestatis solum habetur bona confiscata esse à die commissi delicti, sed inde non infer- tur delinquentem amittere dominium, solum inferitur ab...

Verum, vt rectè Suar. disp. 22. sect. 3. num. 6. notauit ille- gitimo inter hæc sententias potius de nomine, quam de re...

Quæ conuicti rem esse obligatam fisco, & in ea habere dominium directum, vt possit lata sententia à die commissi...

Quarta probat bona illa esse fisco addicta, id est, obligata, quod compati potest cum dominio vtili possidentis...

PUNCTUM XVIII.

An confiscatio obliget delinquentem, cui bona sunt ipso iure confiscata: ea fisco tradere ante sententiam.

- 1. Agramant aliqui.
2. Probabilis est oppositum.
3. Limitant aliqui, cum delictum occultum est, sed non approbatur limitatio.
4. Sed ad minus requiritur sententia declaratoria criminis.
5. Illa potest non potest delinquentem bona occultare.
6. Non tamen tenetur ea fisco offerre secundum communem sententiam, quæ tamen difficultatem habet.
7. Quid si reus in alio iudicio impeditur sententiam declaratoriam videtur obligatus.
8. Probabilis est oppositum.
9. Quid dicendum de procuratore, iudice, aliisque ministris.
10. Fed. de Castro Sum. Mor. Pars I.

instituta, an sine obligati satisfacere fisco, cum malitiosè confiscationem omittunt.

Plures ex Doctoribus, qui concedunt delinquentem absolute priuatum esse dominio suorum bonorum à die commissi delicti, affirmant obligatum esse delinquentem ea fisco tradere, eo ipso quo delictum committit...

Verum dicendum est cum probabiliori, communitioreque sententia, hanc obligationem non esse delinquenti imponendam. Primo, quia licet Princeps in vno, vel alio casu possit obligare delinquentem, vt in seipsum poenam grauem, & acerbam exequatur...

Limitant autem aliqui conclusionem, vt intelligatur, cum delictum occultum est, tunc enim affirmant non teneri delinquentem se bonis spoliare, inquam esset occasio se pro- dendi secus si notorium sit, quia tunc cessat ratio ob quam sen- tentia requiritur, quæ est, vt delicto constet, & nulla deus occasio vexandi innocentem sic Castro lib. 2. de lege penali, c. 10...

Quia lex confiscans bona aequè de delictis publicis, ac occultis loquitur, neque viliam distinctionem facit, Ergo si efficaciam non habet aduersus delinquentem secretò, vt illum obliget se bonis spoliare: neque etiam habebit efficaciam aduersus delinquentem publicè. Adde sententiam non requiri, vt populo de delicto constet, quia populus non obligatur hæretici bona fisco deserere, neque etiam requiritur, vt ipsi delinquenti constet de sito delicto; cum satis sua conscientia, quæ falli non potest, ei reddat clarissimum. Requiritur ergo sententia, vt pena imposita per legem applicetur, & quasi executioni mandetur, audito delincente, & eius defensionibus examinatis. Quare etiam crimen in iudicio confessus fuerit delinquentis, adhuc non est obligatus se bonis spoliare, neque fisco potest ab illo ea eripere, quia illa confessio solum facit esse notorium delictum, non reum damnatum, & penam applicatam: quod non leuiter indicat l. vii. C. ad legem iuliam maiest. ibi, vt conuicto reo memoria eius damnetur, & eius bona successibus eripiantur. Requiritur ergo esse reu conuictum, & damnatum vt eripi bona possint, & in e. cum secundum leges de hæreticis, in 6. cauetur non posse ante sententiam super crimine occupari bona delinquentis: & ita tradit Sanchez illo c. 22. n. 16. Fachin. l. 4. controuers. c. 35. sine. Hæc autem sententia in delictis, quæ confiscationem & penam trahunt ipso iure, sufficit, si sit declaratoria delicti, quia eo ipso est simul condemnatoria poenæ delicto annexæ, vt rectè expendit Sanchez lib. 2. c. 22. n. 27. Valq. 1. 2. disp. 170. c. 4. n. 14. Simancas de catholic. instit. tit. 9. n. 164. Quod si in aliqua lege dicatur non opus esse sententia declaratoria, vt quis bona sua amittat, sed eo ipso quo delinquit, absque alia declaratione censetur amisisse, vt dicitur in crimine sodomitico in hoc Castellæ regno, l. 1. tit. 21. lib. 8. reuoc. adhuc censet probabilis sententiam declaratoriam crimini requiri ob rationes in principio factas, quia aliàs esset obligatio nimis acerba, & rigorosa, & irregulariter ultra humanas vires, & bono communi non expediens. Quare intel- ligenda

DE RE IUSTITIA